

SINTEZA OBSERVAȚIILOR

la proiectul Deciziei Autorității Naționale pentru Administrare și Reglementare în Comunicații privind stabilirea unor măsuri adresate utilizatorilor finali cu dizabilități

Autoritatea Națională pentru Administrare și Reglementare în Comunicații (denumită, în continuare, ANCOM sau Autoritatea) a supus consultării publice un proiect de decizie privind stabilirea unor măsuri adresate utilizatorilor finali cu dizabilități ce beneficiază de servicii de comunicații electronice destinate publicului, în scopul asigurării unui acces optim al persoanelor cu dizabilități la serviciile de comunicații electronice, în condiții echivalente celor de care se bucură ceilalți utilizatori, precum și a unui nivel de informare corespunzător nevoilor specifice ale acestora.

Perioada de consultare a acestui proiect de decizie, publicat pe pagina de internet a ANCOM la data de 09 noiembrie 2022, a expirat la data de 09 decembrie 2022.

Având în vedere dispozițiile art. 135 alin. (4) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 111/2011, ANCOM are obligația de a publica, pe pagina sa de internet, un material de sinteză a observațiilor primite cu privire la proiectul de decizie care, cu respectarea principiului confidențialității, va cuprinde și poziția Autorității față de aceste observații.

Observațiile primite în perioada de consultare publică au avut ca obiect aspecte la care vom răspunde, în integralitate, în cele ce urmează:

Observația principală primită din partea tuturor respondenților vizează modalitățile de informare a persoanelor cu dizabilități, astfel cum au fost propuse de ANCOM, respondenții considerând că acestea trebuie corelate cu cerințele și termenul de aplicare stabilite în Legea nr. 232/2022 privind cerințele de accesibilitate aplicabile produselor și serviciilor care asigură transpunerea, în legislația națională, a Directivei (UE) 2019/882 privind cerințele de accesibilitate aplicabile produselor și serviciilor (denumită, în continuare, Directiva privind accesibilitatea).

Față de observațiile formulate, la care am făcut referire anterior, menționăm că temeiul legal în baza căruia se dorește a fi impuse modalitățile de informare a utilizatorilor finali cu dizabilități sunt prevederile art. 50⁸, art. 60 alin. (2) și (5) și art. 63 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 111/2011 privind comunicațiile electronice, aprobată, cu modificări și completări, prin Legea nr. 140/2012, cu modificările și completările ulterioare,, iar nu dispozițiile Legii nr. 232/2022 care asigură transpunerea Directivei privind accesibilitatea și care urmează a intra în vigoare la data de 28 iunie 2025. Astfel, ANCOM are propriile atribuții legale pentru protejarea drepturilor persoanelor cu dizabilități în domeniul comunicațiilor electronice, stabilite prin intermediul prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 22/2009, respectiv ale Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 111/2011, anterior și independent de existența Directivei (UE) 2019/882 și a Legii nr. 232/2022.

Astfel, potrivit art. 63 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 111/2011, legiuitorul național a înțeles să ofere Autorității competența de a lua orice măsuri prin care să se asigure accesul utilizatorilor finali cu dizabilități la servicii de comunicații electronice destinate publicului, inclusiv în ceea ce privește informațiile contractuale aferente furnizate în temeiul art. 50³-50¹¹, în condiții echivalente celor de care beneficiază ceilalți utilizatori finali. Așadar, marja de apreciere a Autorității în ceea ce privește sfera măsurilor ce pot fi impuse în beneficiul utilizatorilor finali cu dizabilități este una foarte largă.

Totodată, o normă juridică trebuie interpretată în sensul aplicării ei, iar nu în sensul în care să nu se aplice. Exemplificăm, în acest sens, inclusiv prin intermediul prevederilor art. 70 alin. (7) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 111/2011 care stabilesc, în sarcina furnizorilor de servicii de comunicații interpersonale bazate pe numere destinate publicului care asigură servicii de originare a apelurilor către un număr sau numere din Planul național de numerotație ori din planurile de numerotație internaționale, obligația de a lua măsuri astfel încât utilizatorii finali cu dizabilități să beneficieze de acces la numărul european unic de urgență 112 ori la alte numere naționale de urgență în condiții echivalente celor de care beneficiază ceilalți utilizatori finali, în conformitate cu dispozițiile Directivei (UE) 2019/882. Astfel, în temeiul alin. (9) al aceluiași articol, ANCOM a stabilit, prin Decizia nr. 786/2022¹, măsurile pe care furnizorii de servicii de comunicații interpersonale bazate pe numere destinate publicului trebuie să le îndeplinească pentru a asigura respectarea obligației prevăzute la alin. (7). Conform raționamentului exprimat de către respondenții prezentului proiect de decizie, măsurile pentru accesul utilizatorilor finali cu dizabilități, în ceea ce privește accesul la numărul european unic de urgență 112, ar fi trebuit aplicate începând cu anul 2025, anulând, practic, dreptul de acces la aceste servicii pentru persoanele cu dizabilități, până la intrarea în vigoare a prevederilor Directivei privind accesibilitatea.

În sprijinul motivelor dezvoltate anterior, învederăm caracterul **complementar** al măsurilor dispuse prin Directiva privind accesibilitatea, și, astfel cum reiese din recitalul nr. 29 al Directivei privind accesibilitatea, „*Prezenta directivă armonizează cerințele de accesibilitate pentru servicii de comunicații electronice și produse conexe și **completează Directiva (UE) 2018/1972, care stabilește cerințe privind accesul echivalent și posibilitatea de alegere în condiții de echivalență de către utilizatorii finali cu dizabilități.***” (s.n.)

În ceea ce privește măsurile stabilite prin prevederile art. 7 alin. (1), acestea sunt preluate din Decizia președintelui ANCOM nr. 160/2015 întocmai, neexistând, în acest caz, nicio suprapunere textuală cu dispozițiile din Directiva privind accesibilitatea, așa cum susține un respondent.

Totodată, reiterând cele expuse în expunerea de motive, precizăm că facilitățile enumerate în cadrul art. 7 alin. (2) din actualul proiect de decizie au avut ca sursă de inspirație cerințele prevăzute de Directiva privind accesibilitatea pentru a da eficiență prevederilor art. 50⁸ și art. 60 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 111/2011. ANCOM apreciază că acestea asigură cea mai eficientă modalitate de a asigura un nivel ridicat de transparență în beneficiul persoanelor cu dizabilități, ținând cont că aceste modalități de informare reprezintă rezultatul unor analize de impact realizate la nivel european în rândul persoanelor cu dizabilități. Pe de altă parte, aceste cerințe au un caracter general, furnizorii având flexibilitate în a alege modalitatea de conformare cu măsurile. Prin urmare, solicitarea respondenților de a amâna implementarea acestor obligații până în anul 2025 o considerăm nefondată, menținând forma actuală a justificării legale și a termenelor de implementare a măsurilor propuse.

În ceea ce privește observația unui respondent cu privire la o neconformitate textuală din cuprinsul art. 7 alin. (2) lit. d), Autoritatea a luat notă de acest aspect și a corectat textul, acesta având următorul cuprins: „*d) prin punerea la dispoziție a conținutului informațiilor în formate de text care pot fi utilizate pentru a genera formate de asistență alternativă [...]*” (s.n.).

În același context, în legătură cu observația privind „*complexitatea cerințelor*” stabilite, respondenții făcând referire la asigurarea disponibilității informațiilor în sistem Braille [art. 7 alin.

¹ Decizia ANCOM pentru modificarea și completarea deciziei președintelui Autorității Naționale pentru Administrare și reglementare în comunicații nr. 1023/2008 privind realizarea comunicațiilor către Sistemul național unic pentru apeluri de urgență.

(2) lit. d)], menționăm că această modalitate de informare nu presupune obligația operatorilor de a pune la dispoziția persoanelor cu dizabilități materiale informative în sistem Braille, ci de a asigura compatibilitatea formatelor de text oferite cu programele de convertire în sistem Braille. De altfel, pentru a clarifica acest aspect, lit. d) a alin. (2) din art. 7 a fost modificată după cum urmează: *„d) prin punerea la dispoziție a conținutului informațiilor în formate de text care pot fi utilizate pentru a genera formate de asistență alternative, putând fi prezentate în diferite moduri și prin intermediul mai multor canale senzoriale, spre exemplu, dar fără a se limita la acesta, prin oferirea posibilității persoanelor nevăzătoare de a utiliza un fișier compatibil cu sistemul Braille;”* (s.n.).

Referitor la propunerea privind modificarea definiției beneficiarilor măsurilor propuse, prin înlocuirea sintagmei *„utilizatori finali cu dizabilități”* cu *„consumatori”*, motivată de respondent prin faptul că utilizatorul final este definit în Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 111/2011 ca fiind *„orice utilizator care nu furnizează rețele publice de comunicații electronice sau servicii de comunicații electronice destinate publicului”*, înțelegând prin aceasta inclusiv persoane juridice, deși, în litera legii, în cuprinsul prevederilor din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 111/2011 adresate persoanelor cu dizabilități se folosește sintagma *„utilizatori finali cu dizabilități”*, înțelegerea și aplicabilitatea practică a acestor facilități se va reduce exclusiv la persoane fizice cu dizabilități, atât timp cât sintagma *„persoane juridice cu dizabilități”*, ce s-ar deduce din interpretarea definiției *„utilizatorului final cu dizabilități”*, este un non-sens. Prin urmare, pentru a păstra conformitatea cu termenii din legislația primară, vom menține terminologia *„utilizatori finali cu dizabilități”* și în proiectul de decizie, cu interpretarea descrisă anterior.

În final, menționăm o modificare textuală adusă prevederilor art. 5 alin. (2) din proiectul de decizie, pentru a aduce claritate normei propuse, textul final fiind următorul: *„(2) La solicitarea utilizatorului final cu dizabilități, furnizorii pun la dispoziție materiale informative, într-un format accesibil și relevant pentru persoanele cu dizabilități, în care sunt prezentate, în mod clar, funcțiile și modul în care echipamentele terminale pot răspunde nevoilor acestuia, în măsura în care furnizorii dețin aceste informații.”* (s.n.)